

Barbara WOODOVÁ

AL
press

edice
KIOKAN

Plamen duše

edice
KIO *KAN*

Tato kniha je věnována s láskou

JOHNU MAKAREWICHI

Dále si mé díky zasluhují tito pro mne zvlášť důležití lidé: má matka, která vždy věřila jedné cikánské hadačce; můj manžel George a můj otec, za jejich podporu a povzbuzování; Betty Vasin, která to ode mne čekala již dávno a vždy mi věřila; Kate Medina, nejlepší vydavatelka na světě, a Harvey Klinger, nejlepší literární agent světa.

Zvlášť vřelé díky Denisi Keatingovi za jeho pomoc při každé krizi mého psacího stroje!

Copyright © 1986 by Barbara Woodová
Translation © Jiří Durman, 1994
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu SOULFLAME
přeložil Jiří Durman
Redakční úprava Darina Daňková
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Sazba Josef Polák
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2002
shop@alpress.cz
Dotisk prvního vydání, 2022

ISBN 978-80-7633-757-2

Poznámka na vysvětlenou

Dávné národy užívaly vlastní názvy pro rostliny a byliny zmiňované v této knize, pro snadnější identifikaci jsem však zvolila označení, která jsou dnes nejrozšířenější – například „blín“ místo latinského *hyoscyamus*.

Také pro historickou postavu Lucia Domitia Ahenobarba užívám jméno Nero, kterým byl ve skutečnosti znám, až když se stal císařem.

B. W.

PROLOG

Toho dne se objevilo tolik zvláštních znamení, že když na počátku noci zaslechla zoufalé údery na dveře, léčitelka poznala, že tahle noc navždy změní její život.

Špatná znamení se již hlásila mnoho dnů. Zdály se jí prorocké sny; viděla hady a měsíc zalitý rudou krví. Také tu byly sny těch, které za ní přicházely. Těhotným ženám s břichem se zdálo, že porodí holubice, mladé panny měly ve spánku znepokojivé vize. Navíc se v tábořišti beduínů na jihu města narodilo dvouhlavé tele a lidé spatřili Andrachova ducha. Bezhlavý duch kráčel půlnočními ulicemi a vykřikoval jména svých vrahů. Tolik zlých znamení nelze nechat bez povšimnutí. Ale komu jsou určena? ptali se obyvatelé pouštního města Palmýry a kradmo se ohlíželi, zda něco nečihá za jejich zády.

Jsou určena mně, věděla léčitelka, i když nechápala proč.

Když krátce po východu měsíce uslyšela naléhavé údery na dveře, pochopila: Toto je předpovězená hodina.

Přehodila si přes hubená ramena šál a s lampou v ruce otevřela dveře, aniž se zeptala, kdo je za nimi. Obyčejní lidé z Palmýry se mohou cizí návštěvy bát, ale Mera ne. Lidé k ní přicházejí pro léky a zaříkání, hledají úlevu v bolesti nebo medicínu na své úzkosti. Ale ještě nikdo jí nepřišel škodit.

Ve větrné tmě za jejím prahem stáli muž a žena. Muž ušlechtilých rysů, s vlasy prokvetlými stříbrem, oblečený v modré pláštěnce sepnuté zlatou sponou. Žena byla jen o málo starší než dítě, měla vzednuté břicho, které jen stěží skrýval zvlněný plášť.

Když Mera otevřela dveře, spatřila nejprve dvě vylekané oči v bledé tváři. V tváři muže. Tvář dívky byla stažená bolestí.

Mera ustoupila a nechala vítr vnést návštěvu dovnitř. Musela prudce zabouchnout dveře, světlo lampy zatančilo divoce po stěnách a její dlouhé černé copy se jí na zádech rozevlály. Když zabezpečila dveře a otočila se, uviděla mladou ženu klesat na kolena.

„Přišel její čas...“ řekl muž a snažil se ji podepřít. Mera postavila lampu, pokynula směrem k slavníku v rohu místnosti a pomohla ženu uložit.

„Ve městě říkali, že pomůžete...“ začal.

„Jméno,“ řekla Mera. „Musím znát její jméno.“

Mera cítila jeho strach, zaléval ji jako zimní déšť. Vážně pohlédla do vyděšených očí, položila svou ruku na jeho a zašeptala: „Na tom nezáleží. Bohyně ho zná.“

Rychle do práce, říkala si Mera. Jsou to uprchlíci. Před někým nebo před něčím utíkají. Podle toho, jaké mají šaty, jsou bohatí. A přicházejí zdaleka, v Palmýře jsou cizí.

„Je to má žena.“ Muž stál bezradně uprostřed pokoje. Prohlížel si pozorně porodní bábu. Když se vydali do domku na kraji města, očekával, že to bude stařena. Tato žena však byla krásná a její věk se nedal uhádnout. Rozhodil bezmocně rukama. Má hladké ruce, všimla si Mera v mihotavém světle lampy. Dlouhé a pěstěné, stejně jako on – vysoký, pohledný a ušlechtilý. Říman, uzavřela. Velmi významný Říman.

Přála by si, aby měla víc času na řádnou přípravu, aby mohla číst ve hvězdách a prostudovat astrologické tabulky. Čas však nebyl. Porod již probíhal.

Muž sledoval, jak léčitelka ve spěchu připravuje horkou vodu a plátno. Předtím, v hostinci, o ní správce mluvil s nábožnou úctou. „Je to čarodějka,“ řekl, „její kouzla jsou ještě mocnější než kouzla samotné Ištar.“ Proč tedy, přemítal Říman a rozhlížel se malou místností, žije tak skromně? Nemá ani otroka, aby otevřel pozdní návštěvě dveře.

„Držte ji za ruce,“ poručila Mera a sama klekla dívce mezi nohy. „Jakého má boha?“

Chvilku zaváhal, než odpověděl: „My uctíváme Herma.“

Přišli z Egypta! Mera s uspokojením přikývla. Sama byla Egyptanka, a proto byla důvěrně spjata s Hermem, bohem-ochráncem. Natáhla se dopředu a vyznačila znamení Hermova kříže nad útlou ženou, dotýkajíc se jejího čela, prsu a ramen. Pak si Mera sedla zpět na paty a pokřížovala se také. Hermes je mocný bůh.

Porod byl obtížný. Dívka měla úzkou pánev a často křičela. Muž klečel soucitně vedle ní, přikládal jí k čelu plátno, držel ji za ruce a šeptal jí dialektem z údolí Nilu, kterým Mera sama před mnoha lety mluvila. Zazněl jí v uších jako sladká hudba. *Jsem pryč už příliš dlouho*, uvažovala, když se připravila na příchod dítěte. *Snad mi Bohyně dopřeje naposled pohlédnout na mou zelenou řeku, ještě než umřu...*

„Je to chlapec,“ řekla konečně a jemně dýchla do maličkého nosu a úst. Říman se sklonil. Jeho stín dítě přikryl jako ochranná pokrývka. Mladá žena, vyčerpaná námahou, zhluboka oddechovala. Mera podvázala a přerázla pupeční šňůru, přiložila dítě matce k prsu a měkce ji pobídla: „Teď musíte říct jeho jméno. Ochraňujte ho, maličká, jinak vám ho pouštní džinové budou chtít ukrást...“

Dívka přitiskla vyprahlé rty do růžové mušličky chlapcova ouška a zašeptala synovo duchovní jméno, jméno, které bude znát jen on a bohové. Poté už slyšitelně, jemně vyslovila zesláblým hlasem: „Hélios,“ jeho jméno života.

Spokojená Mera se vrátila ke svému úkolu, aby se postarala o placentu. Jak se však vítr venku s vytím zdvihl a dveře i okennice se rozklepaly, spatřila v kosém světle cosi znepokojivého. Z útroh rodičky vystupovala droboučká, namodralá ruka.

Dvojče!

Mera znovu udělala znamení Hermova kříže, přidala posvátné znamení Isis a chystala se na další porod. Modlila se, aby měla dívka dostatek sil.

Vítr kvílel tak divoce, že to opravdu vypadalo, že džinové jsou u dveří a pokoušejí se odnést dva nové životy. Malý domek Mery s jedinou místností byl postaven ze solidních hlíněných cihel, ale přesto se chvěl a třásl, jako by se měl každým okamžikem překotit. Dívka naříkala spolu s větrem.

Tváře jí svítily šarlatem a propocené vlasy se přilepily k hlavě. Zoufalá Mera uvázala trpící dívce k hrdlu amulet – žábu vyřezanou z jantaru zasvěcenou Hekaté, bohyni porodniček.

Zvláštní bylo, že chlapeček, stále ještě stočený u matčina prsu, nevydal ani hlásku.

Meře se konečně podařilo vytáhnout i druhé dítě do připravených prostěradel. S velkou úlevou viděla, že je živé. Když řezala pupeční šňůru, zaslechla venku hluk, změť zvuků, které by tam neměly být. Mera prudce zvedla hlavu a spatřila Řimana, jak upřeně hledí ke dveřím.

„Koně,“ řekl. „Vojáci.“

Domkem se hromově rozlehly rány na dveře. To neklepal někdo, kdo si přál vstoupit, ale ten, kdo chtěl vyrazit dveře.

„Našli nás,“ řekl krátce.

Mera byla v mžiku na nohou. „Jdeme!“ sykla a vrhla se k úzkým dvířkám na konci místnosti. Neohlédla se, takže neviděla, jak dovnitř vrazili vojáci v rudých pláštích. S nahou a vlhkou novorozenou holčičkou přitisknutou na prsa se bez váhání vrhla do temnoty spíže, přilepené k jejímu domku, a vskočila do kukuřičného koše, kde se schoulila pod klasy, jak jen to nejvíc šlo. Ležela stočená ve tmě koše a kůži jí rozdírala kukuřice. Sotva dýchala, když slyšela dupot obitých sandálů po podlaze z udusané hlíny. Ozval se krátký hovor v řečtině, stakato rozkazů a odpověď, kovový svist vzduchem. Dva ostré výkřiky a pak ticho.

Mera nedokázala ovládnout své chvění. Dítě se jí třáslο v pažích. Těžké kroky prošly místností a zamířily i do spíže. V mezírkách koše zazářilo světlo, někdo s lampou místnost prohledával. A pak uslyšela hlas ušlechtilého Řimana, chraptivý a slabý: „Nikdo tam není, říkám vám. Porodní bába nebyla doma. Jsme tu sami. Já... já jsem pomáhal dítěti sám...“

K dovršení hrůzy ještě začalo děcko Meře v rukou fňukat. Rychle zakryla malou tvářičku a zašeptala: „Požehnaná Matko, Královno Nebes, nenech to dítě zabít.“

Znovu zatajila dech a poslouchala. Obklopovalo ji jen ticho, tma a sténání větru. Čekala. Dítě tiskla k hrudi, rukou zakrývala malá ústa. Krčila se v koši snad celé dlouhé hodiny.

Každý kousek těla ji už bolel, dítě se vrtělo. Ale ona zůstávala v úkrytu.

Když už to trvalo celou věčnost, zdálo se Meře, že zaslechla ve větru další hlas. „Ženo...“ volal.

Opatrně se zdvihla. V šeru nadcházejícího úsvitu jen stěží rozeznala na podlaze schoulenou postavu a slyšela Římana vykřiknout slabým hlasem: „Ženo, už jsou pryč...“

Po tak dlouhém skrývání v koši cítila v těle každý kloub a sval, a když se odbelhala k muži, uviděla, že je celý zakrvácený. „Vzali je s sebou...“ zasténal. „Mou ženu a chlapečka...“

Mera omámeně hleděla na prázdný slavník. Odvlekli ženu přímo z porodního lůžka a její novorozeně s ní!

Říman zdvihl třesoucí se ruku. „Má dcera... nechte mne...“ Přišli zabít otce, přemýšlela Mera, když skláněla nahé dítě k ruce umírajícího, a přesto vzali matku se synem živé. Proč?

„Jména...“ lapal po vzduchu. „Musím jí dát jména než...“

Mera položila hlavičku dítěte k jeho ústům a sledovala rty tvořící tajné jméno, jméno, které se stane duchovním poutem mezi dítětem a bohy a které žádný smrtelník kvůli jeho magické síle nesmí zaslechnout. Potom nahlas vyslovil její jméno života: „Selené. Jmenuje se Selené...“

„Nechte mne, abych vám ošetřila ránu,“ řekla Mera něžně. Zarazil ji zavrtěním hlavy. Pochopila proč. Jeho tělo bylo zkroucené v nepřírozené poloze. „Vezměte ji odtud,“ zašeptal. „Hned! Ještě teď v noci! Nesmějí ji najít! Ukryjte ji. Postarejte se o ni. Pochází od bohů.“

„Ale kdo vlastně jste? Jak jí mám povědět, kdo jsou její rodiče a její rodina?“

Těžce polkl. „Tenhle prsten... dejte jí ho, až bude starší. Řekněte jí... všechno. Povede ji k jejímu osudu. Ona patří k bohům...“

Když Mera stáhla z jeho prstu těžký zlatý prsten, Říman zemřel. Ve stejném okamžiku se děvčátko Selené rozplakalo.

Mera se na ni podívala a s úžasem spatřila, že dítě má něco s ústy – malý porodní defekt. A náhle pochopila: Je to znamení boží náklonnosti k dítěti. Říman říkal pravdu: Tohle děvčátko opravdu pochází od bohů.

KNIHA I

Antiochie v Sýrii

KAPITOLA 1

Selené právě přecházela tržišťe, když se ta nehoda stala. Byla v severním předměstí, s vilami boháčů a širokými ulicemi. Přicházela sem jen zřídka a toho horkého červencového dne sem šla nakoupit vzácné léčivé byliny. Její matka potřebuje semena blínu k přípravě uspávacího nápoje. Co Mera sama nepěstuje na své zahrádce a nekoupí na velkém trhu dole ve městě, musí Selené opatřit u Řeka Paxise. Proto kráčela tržišťem, když prodavače rohoží stihlo neštěstí.

Selené viděla, jak se to stalo. Obchodník vázal stočené rohože oslu na hřbet a sehnul se pro konec provazu, když zvíře divoce koplo dozadu a prudce ho zasáhlo ze strany do hlavy.

Selené strnula a pak se rozběhla na místo nehody. Bezmyšlenkovitě upustila košík se vzácným obsahem, poklekla u zraněného a položila si jeho hlavu do klína. Silně krvácel a tvář mu hrozivě ztmavla.

Několik kolemjdoucích se s mírným zájmem zastavilo, ale pomoci se nesnažil nikdo. Selené k nim vzhlédla. „P-pomoc!“ vykřikla. „O-on...“ S grimasami se marně pokoušela vyrazit slova.

Lidé kolem se jen dívali. Jasně jim četla z tváří. *Neumí mluvit*, myslí si. *Je to nějaká ubožačka.*

„J-je zraněný!“ vyhrkla a krev jí stékala po rukou.

Okolostojící se jen po sobě podívali. „Tomu není pomoci,“ prohlásil prodavač látek, který přiběhl od svého obchodu a teď si prohlížel nákladné rohože a uvažoval, jak se jich zmocnit. „Úřady se už postarají, aby ho někdo pohřbil.“

„On není m-mrtvý!“ Selené se zoufale snažila, aby jí rozuměli. Lidé se už otáčeli, ztratili o podívanou zájem. Selené křičela, ať pomohou, ať něco udělají. Přece ho nemohou jen tak opustit. Co může dělat ona, dívka, které ještě není ani šestnáct a je sama v městské čtvrti, kde se pořádně nevyzná.

„Co se tu děje?“ ozval se hlas v zástupu.

Selené vzhledla k muži, razícímu si cestu davem. Vystupoval s autoritou a měl na sobě bílou tógu římského občana.

„Kopl ho o-osel,“ snažila se říct co nejzřetelněji. „Do hlavy.“

Cizinec si ji prohlížel. Obočí mu dávalo zlostný výraz – mezi ním už se rýsovala začínající vráska –, ale oči pod ním vypadaly laskavě. Chvilí pozoroval, jak její oči prosí o pomoc a jak neuměle zápasí se slovy. Pak řekl: „No dobrá,“ a klekl si, aby rychle prohlédl prodavače rohoží. „Pojď se mnou. Možná ho zachráníme.“

Selené s úlevou zaznamenala, že dal znamení svému společníkovi, velikému svalnatému černochovi, který si zraněného přehodil přes široká ramena. Pak zamířili rychlým tempem dolů ulicí. Vysoká Selené s nimi držela krok. Ani nepomyslela na koš, který nechala ležet na náměstí. Teď ho sebral žebrák, který nemohl uvěřit svému štěstí. Nepomyslela ani na matku, čekající dole v chudinské části Antiochie na semena blínu, která odpoledne potřebovala k provedení potratu.

Vstoupili bránou ve vysoké zdi a Selené je následovala zahradou plnou letních květin. Ještě nikdy neviděla tak velký dům, tak prostorné a vzdušné místnosti. Její nohy obuté v sandálech ještě nikdy nestály na tak pěkných podlahách, vyleštěných a vykládaných mozaikami. Nedovedla si ani představit, že by stěny mohly být z takového krásného mramoru a nábytek tak bohatý a elegantní. Rozhlížela se na všechny strany a následovala pána a jeho otroka přes atrium až do místnosti větší než celý její dům, střídavě zařízené jen lehátkem, židlí a stolky se zlacenými nožkami.

Když omdlelého prodavače rohoží položili na lehátko a podepřeli polštáři, cizinec si odložil bílou tógu a začal zkoumat rány.

„Jmenuji se Andreas,“ řekl Selené. „Jsem lékař.“

Otrok hned začal otvírat zásuvky a pouzdra, nalil vodu do umyvadla, přichystal obvazy a nástroje. Široce rozevřenýma očima pozorovala Selené lékaře, jak rychle a zručně oholil obchodníkovi hlavu a omyl krvácející ránu vínem a octem.

Když pracoval, mohla se Selené kolem sebe lépe rozhlédnout. Jak odlišné bylo to místo od toho, kde léčila Mera! Dům Selené, kam přicházelo za Merou početné množství pacientů, měl jedinou místnost plnou všeho, co souvisí s léčením: na stěnách byly zavěšeny berle, police přetékały džbány, z nízkého stropu visely byliny a kořeny. Misky byly zastrkané do jiných misek a obvazy nacpané v každém koutku. Pohodlné a známé útočiště nemocných a zraněných v antiochské čtvrti chudáků, jediný domov, jaký Selené za svých necelých šestnáct let poznala.

Ale tenhle pokoj! Vzdušný a rozlehlý, se zářící podlahou a oknem, kterým proudí slunce, lehkými stolky s připravenými nástroji a tampony, malé flakony seřazené v úpravných řadách. A v rohu stojí socha Aesculapia, boha léčení. Selené poznala, že je to pracovna řeckého lékaře, už slyšela, jak jsou pokročilí a moderní.

Když uviděla Andream odborně oholit obchodníkovi hlavu nožem a ránu vycpat cupaninou, věděla, že uhádla. Tenhle muž se vyučil možná až v samotné Alexandrii!

Než započal s další prací, obrátil se Andreas k Selené: „Můžeš počkat v atriu. Otroek tě zavolá, až skončím.“

Ona však jen potřásla hlavou a zůstala stát.

Krátce se na ni pobaveně podíval a pokračoval vybranou řečtinou, kterou ve svém okolí slychala jen vzácně. „Musíme zjistit, zda se jedná o zlomeninu. A abychom to zjistili, použijeme toto...“

Andreas potřel oholenou hlavu hustou černou pastou. Selené přistoupila blíž a se zaujetím ho pozorovala. Jeho ruce byly hladké, s dlouhými, štíhlými prsty. Po chvílce Andreas pastu seškrábal. „Tam,“ ukázal na černou linku na kosti. „Tam je zlomenina. Vidíš, jak je vmáčklá a tlačí dovnitř. Mozek je zde pod tlakem. Musím tlak uvolnit, jinak ten muž určitě zemře.“

Oči Selené se široce rozevřely. Za celá léta, kdy pomáhala matce a pracovala s Merou bok po boku, aby se naučila dávnému umění lékařství, ještě nikdy neviděla otvírat lebku.

Andreas si vybral nástroj, který se velmi podobal vrtáčku, jaký s matkou používaly na rozdělávání ohně. „Malachu,“ řekl otrokovi, „přidrž mi ho, prosím.“

Selené se zaraženě dívala, jak vrták pracuje, jak se Andreasovy ruce míhají nahoru a dolů v neúnavném, pravidelném rytmu. Malachus ránu každou chvíli vyplachoval vodou.

Nakonec se vrták zastavil, Andreas ho odložil a řekl: „Tady je vejce, které by ho zabilo nebo ochromilo na celý život.“

Selené ho uviděla. Démonovo vejce, uhnížděné mezi lebkou a mozkiem, snesené úderem oslova kopyta. Pohlížela na ně s posvátnou úctou. Když doma matka léčila zranění hlavy, udělala vždycky chlebovou placku s opiem a rozprostřela ji na hlavě nemocného jako klobouk. Pak odříkala modlitbu, dala mu magický amulet a poslala ho pryč. Mera nikdy hlavu neohlila nožem ani neotevřela lebku, a tak většina postižených zemřela. S bušícím srdcem Selené uvažovala, zda se nestává svědkem zázraku.

Andreas vzal něco, co připomínalo tupou lžici, jemně ji vsunul do lebky a vyzdvihl zhmožděnou kost z mozku. Bezvědomý muž okamžitě zasténal, jeho barva se zlepšila a začal silněji dýchat.

Když Andreas pracoval, Selené si prohlížela jeho profil. Hluboce soustředěný vypadal přísně, obočí nad šedomodkýma očima měl zachmuřené. Měl velký, lomený nos, který zdůrazňoval jeho zlostný pohled, rty sevřené do úzké linky a jeho pevnou a širokou čelist rámoval úhledně zastřížený tmavohnědý vous. Selené si říkala, že mu bude asi třicet, ale náznaky šedin na spáncích ukazovaly, že Andreas je jedním z mužů, kteří mají vlasy už ve čtyřiceti stříbrné.

Vejce vyjmul celé, ale za ním vytryskl proud krve. Andreas tíše a klidně pokračoval.

Selené jeho klid obdivovala. Měl vážnou, soustředěnou tvář beze stopy strachu. Oči sotva zamrkaly, dýchal opatrně a lehce. Jeho ruce neustávaly v práci, ač si Selené celou dobu

myslela, že už každým okamžikem musí odhodit nástroje a vykřiknout: „Tohle je nemožné!“

Ale Andreas vytrval, očima, rukama, celou bytostí soustředěn na pacienta, jako by nic jiného ve vesmíru neexistovalo. V tak zoufalé situaci budil jeho odhodlaný výraz u Selené respekt.

Konečně krvácení ustalo. Když Andreas odložil své nástroje, bylo třeba ránu vymýt vínem, zaplnit otvor horkým včelím voskem a stáhnout kůži na hlavě. Na závěr si Andreas znovu omyl ruce a řekl Selené: „Jestli přijde k vědomí do tří dnů, bude žít. Jestli ne, zemře.“

Selené na chvíli zachytila lékařův pohled, pak se odvrátila a přála si, aby mohla jasně vyslovit množství otázek, honících se jí hlavou.

Muž na lehátku náhle vykřikl ze spánku a začal prudce rozhazovat rukama. Otrok Malachus, který mu ovazoval hlavu, uskočil stranou.

„Záchvat!“ Andreas přiskočil k raněnému. Snažil se udržet jeho ruku, ale byl hned odhozen. „Přines provaz!“ rozkázal Malachovi. „A zavolej Poliba. Budeme potřebovat pomoc.“

Selené viděla, jak se bezvědomý a smrtelně bledý obchodník s rohožemi na lehátku svíjí a prohýbá jako při pekelném mučení. Andreas se ho snažil zadržet, aby nespadol na zem, ale létající pěsti ho odrazily. Ubožák znovu a znovu bušil hlavou o lehátko, rána se opět otevřela a začala pod obvazy krváčet. Z hrdla mu vycházelo hrozné chrčení a žíly na krku mu vystupovaly.

Malachus se vrátil s obrovitým otrokem a všichni tři muži se namáhali, aby přivázali obchodníkovy ruce a nohy k lehátku. Záchvat však pokračoval dál. Raněný teď bojoval se svými pouty. Selené slyšela, jak mu praští kosti a klouby, jako by se chystaly prasknout. Andreas temně pronesl: „Tady už nemůžeme nic dělat. Jistě se zabije.“

Selené pohlédla na lékaře, jejich oči se na okamžik setkaly a pohledy spojily. Pak se obrátila zpět k muži na lehátku. Ještě *byla* jedna možnost...

Beze slov Selené postoupila kupředu. Zavřela oči a v mysli vytvořila obraz – obraz plamene, jediného zlatého plamene, planoucího klidně ze svého zdroje. Všude kolem něho je neproniknutelná tma. Mysl Selené se naplnila vidinou intenzivně hořícího plamene, až sama pocítila jeho teplo a slyšela jemné bubláni jeho energie. Nyní se plně soustředila na plamen hořící na povrchu její duše, zpomalovala dýchání a snažila se uvolnit své tělo. Měla pocit, že to trvá celé hodiny. Ve skutečnosti uběhlo jen pár okamžiků, než shromáždila své síly a soustředila je do „plamene“.

Andreasovi a otrokům, kteří ji sledovali, se zdálo, jako by upadla do jistého druhu spánku. Její tvář neprozrazovala nic z intenzivní koncentrace mysli a síly, které se uvnitř pomalu shromažďovaly, se navenek nijak neprojeví. Udiveně zírali, když pravidelně dýchající dívka pomalu zvedla ruce a držela je přímo nad zmítajícím se tělem obchodníka. Napřážené ruce se snesly dlaněmi dolů, tak blízko, že se téměř dotýkaly těla, a začaly se pohybovat. Zpočátku v malých, pátrajících kruzích, které se postupně rozšiřovaly, až Seleniny ruce těsně nad povrchem těla ohledávaly mužovu postavu po celé délce.

V mysli Selené byl pouze plamen. Nic jiného pro ni v tu chvíli neexistovalo. Tak jako Andreas totálně zaměřil svou mysl na otevření lebky, i Selené soustředila veškeré myšlenky a sílu na představu plamene. A když se ho „dotkla“, jeho žár vyšlehl z její mysli dolů pažemi a skrze její ruce vyzařoval ven na ležící tělo.

Andreas s úžasem pozoroval, že se dívčino útlé tělo neznametelně kývá ze strany na stranu. Prohlížel si její tvář – vysedlé lícní kosti, ústa s plnými rty. Ještě před chvílí byla plachá a ostýchavá, nyní však vypadala zvláště povznesená. Dívka držela ruce vztažené, dokud se zmučené tělo obchodníka s rohožemi nezačalo pomalu uklidňovat. Nejdříve sebou přestalo škubat a obracet se, potom ustal třes, až konečně znehybnělo ve spánku.

Selené s mžikáním otevřela oči, jako by právě procitla.

Andreas se mračil. „Cos to udělala?“

Uhnula jeho pohledu. Už zase byla nesmělá. Selené nebyla zvyklá mluvit s cizími lidmi. Vždycky když z jejích hezkých úst vycházela neumělá slova, následoval překvapený pohled, pak netrpělivost provázená výrazem, který jasně znamenal: *prostáčka*. Často si říkala, že by na to po tolika letech dětského posmívání a přehlížení u stánků v tržnici měla být zvyklá. Lidé na ni často řvali: „Proč nemluvíš pořádně?“ Matka jí řekla, že její nedostatek je známkou boží náklonnosti; vadu řeči, se kterou se narodila, později upravili. Tímto znamením jí boho-
vé dávají najevo, že je jim zvláště drahá, říkávala Mera. Proč to však nechápou ostatní lidé?

Ale k Selenině překvapení neodrážela pohledná tvář řeckého lékaře žádnou z obvyklých reakcí. Přinutila se pohledět do jeho tmavých očí, něžných a přísných zároveň, a zdálo se jí, že v nich vidí soucit. Odvážila se říct: „U-ukázala jsem mu c-cestu spánku.“

„Jak?“

Selené mluvila, jak nejpomaleji mohla. Bylo těžké, aby jí lidé rozuměli, trvalo to dlouho a lidé většinou dokončili věty za ni. „Je to n-něco, co mě naučila m-matka.“

Andreas zdvihl obočí. „Tvá matka?“

„Ona l-léčí.“

Andreas chvílku přemýšlel, náhle se rozpomněl na obchodníkovo čerstvé zranění, přistoupil k lehátku, odstranil zakrvácený obvaz a začal ošetřovat ránu.

Když to dokončil, vzal rezavý hrot kopí a nožem odřel rez na ránu. „Tohle urychlí hojení,“ řekl na tázavý pohled Selené.

„Je známo, že v dolech na železo a měď se vředy otroků hojí nejrychleji. I když nikdo neví proč.“ Přiložil na ránu nový obvaz, jemně opřel hlavu spícího o lehátko a obrátil se k Selené.

„Pověz mi, co jsi udělala, abys ho uklidnila. Jak jsi to dokázala?“

Selené se dívala na zem, přemožená studem. „N-neudělala jsem nic,“ řekla nesměle. „Já jsem v-vyvedla jeho s-síly,“ ruce na bocích se jí sevřely do pěstí. „V-vyvedla jsem jeho síly z bloudění.“

„To je léčba?“

Potrásla hlavou. „To n-nelčí. Jen to p-pomáhá.“

„A vyjde to vždycky?“

„Ne.“

„Ale jak?“ Naléhal. „Jak jsi to udělala?“

Selené se kousala do rtů, s očima na vzorech mramorové podlahy. „Je to dávná technika. V-vidíte plamen.“

Andreasovy tmavé oči si ji prohlížely. Dívka byla krásná. Jak se díval, vybavil se mu v mysli obraz, vzpomínka na vzácnou květinu zvanou hibiscus, kterou jednou spatřil. Rysy Selené byly půvabné, zvlášť její ústa. Jaká ironie, pomyslel si, když ústa na pohled tak dokonalá plní tak špatně svoji funkci. Není to koktavost, to poznal, když hovořila. Proč tedy nemůže normálně mluvit?

Když prodavač rohoží hlasitě zachrápal, Andreas se usmál a řekl: „Zdá se, že tvůj plamen dělá zázraky.“

Selené plaše zdvihla oči a uviděla tvář změněnou úsměvem. Andreas se teď nemračil, vypadal mladší a Selené se přistihla, že o něm začíná uvažovat jinak.

A Andreas uvažoval o Selené. Vada řeči byla zřejmě důsledkem deformace neodstraněné v dětství, ale až v pozdním věku a bez následného tréninku výslovnosti. Andreas hádal, co všechno asi kvůli tomu ubohá dívka zakusila. Bylo to na ni znát – kráska, opravdově, ale bolestně plachá; její postoj je omluvný, pohled nejistý a bojácný. Proč jí někdo nepomohl?

Andreasovou tváří přeběhl stín a mezi obočí se mu vrátila vráska, předčasná jizva pro muže právě třicetiletého, následek dlouhotrvající velké hořkosti.

Proč se o to starám? ptal se sám sebe, když už jsem dávno překročil mez, za níž jsem se přestal starat o cokoli.

Větrík zavanul oknem a rozvlnil hedvábné závěsy. Horký dech léta prosycený vůní páleného dřeva, kvetoucích květin a zelené řeky plazící se k moři. Vítr proletěl s nářkem domem lékaře Andrease a probudil ho z rozjímání.

„Budeš potřebovat se svým přítelem pomoci,“ řekl a pokynul Malachovi. „Můj otrok ti pomůže.“

Selené se překvapeně podívala.

„Předpokládám, že ho chceš vzít domů,“ dodal Andreas.

„D-domů?“

„Ano, aby se uzdravil. Cos myslela, že s ním uděláš?“

Selené byla zaražená. „N-nevím. N-nevím, kdo to je.“

Ve tváři lékaře se zračilo překvapení. „Ty toho muže neznáš?“

„Šla jsem t-tržiš –,“ ruce jí vylétly k ústům. „Můj koš!“

V Andreasově hlase už zazněla netrpělivost. „Když ho neznáš – a já toho muže také rozhodně neznám, tak proč je tady? A proč jsem,“ ukázal k lehátku, „*tobě* dělal?“

Selené se zadívala na hlavu v obvazech. „O-on byl zraněný.“

„Byl zraněný,“ opakoval Andreas, jako by nevěřil svým uším, a pohlédl na Malacha, který se zatvářil pobaveně. Andreas se zamračil. „Celé odpoledne jsem pracoval na neznámém,“ řekl.

„Co s ním mám teď dělat?“

Selené vypadala bezradně.

Andreasova netrpělivost přešla v podráždění. „Myslela sis, že ho tu nechám, že? Pacienty si doma nedržím. To není práce lékaře. Pomohl jsem mu. Teď se musí postarat rodina, aby se uzdravil.“

Tvář Selené už byla zoufalá. „A-ale já neznám jeho rodinu!“

Andreas na ni upřeně hleděl. Opravdu má to dítě zájem o to, co se stane s naprosto neznámým člověkem? Proč by měla? Nikdo jiný na světě se o to nezajímá. Kdy jen naposled potkal někoho tak naivního? Od těch dob tenkrát v Korintu, kdy se díval na vlastní odraz v nádrži a viděl tam nezralého mládence, chlapce s hladkými lícemi na prahu rozčarování, už uběhla celá léta.

Andreas se ovládl. Ta dívka je nyní také tam, na druhé straně neviditelného předělu, ještě bez viny, ještě nezkažená. Dívka, která umí sotva promluvit, se zastavila na trhu, aby pomohla člověku, kterého nezná.

Selené sledovala výraz jeho tváře a znovu se jí vrátila ta stará, složitá a naprosto neřešitelná myšlenka, jež ji trápí nekonečně dlouho: *co dělat s lidmi*.